

Lietuvos Respublikos Seimo Ekonomikos ir inovacijų
komitetui

2026 m. birželio 23 d., Nr. 26-109ER

DĖL NAUJO PASIŪLYMO LIETUVOS RESPUBLIKOS KELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 1, 8², 8⁴, 11 IR 18¹ STRAIPSNIŲ, KODEKSO PRIEDO PAKEITIMO IR KODEKSO PAPILDYMO 1 PRIEDU ĮSTATYMO PROJEKTUI NR. XVP-1440(2)

Lietuvos verslo konfederacija (toliau – LVK) šiuo raštu siekia atkreipti Ekonomikos ir inovacijų komiteto narių (toliau – Komitetas) dėmesį į Seimo narių D. Asanavičiūtės ir L. Kasčiūno 2026 m. birželio 22 d. užregistruotą naują pasiūlymą¹ Kelių transporto kodekso 1, 8-2, 8-4, 11 ir 18-1 straipsnių, Kodekso priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 1 priedu įstatymo projektui XVP-1440(2) (toliau – Įstatymo projektas).

Atkreipiame Komiteto narių dėmesį ir **prašome Komiteto posėdyje nepritari šiam pasiūlymui, kadangi jis savo esme yra analogiškas 2025 m. rugsėjo 29 d. Seimo narės D. Asanavičiūtės inicijuotam Kelių transporto kodekso 8-2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui XVP-777² dėl kurio šiuo metu Vyriausybėje yra derinama išvada³ (toliau – Vyriausybės išvada).**

Pažymime, jog šis **Vyriausybės išvadų** tekstas paskutinį kartą buvo svarstytas 2026 m. birželio 2 d. Tarpinstituciniame pasitarime. Buvo nuspręsta Susisiekimo ministerijai grąžinti Vyriausybės išvadų tekstą tobulinti. Šiuo metu laukiama atnaujinto Vyriausybės išvados projekto.

Vyriausybės išvados projekto tekstas yra paskutinėse derinimo stadijose, todėl netrukus **Komitetas neišvengiamai turės pareigą ir galimybę išsamiai apsvarstyti D. Asanavičiūtės inicijuotą Įstatymo projektą XVP-777 bei jam suderintą ir patvirtintą Vyriausybės išvadų tekstą.**

Pažymime, kad šis Seimo narių siūlymas, visai nesusijęs su svarstomu projektu, įregistruotas paskutinėje projekto svarstymo bei priėmimo stadijoje, kuomet dėl jo negalėjo pasisakyti ir pozicijų išreikšti nei paslaugas teikiantys asmenys, nei platformos, bendradarbiaujančios su tokiais asmenimis. Vertiname, kad tai daroma specialiai siekiant paskutinėmis pavasario sesijos dienomis siekiant priimti siūlymą iš esmės keičianti licencijavimo tvarką bei šiuo metu įtvirtinus reikalavimus dėl kurių būtina gauti išsamią Vyriausybės nuomonę, kadangi šią funkciją turės užtikrinti ir papildomus resursus jai skirti tiek Susisiekimo ministerija, tiek Lietuvos transporto saugos administracija.

LVK papildomai informuoja Komiteto narius, kodėl pasiūlymas išskirtinai tik iš pavėžėjimo veiklą norinčių vykdyti reikalauti kalbos mokėjimą įrodančio dokumento licencijavimo metu yra **perteklinis ir neproporcingai bei gali neigiamai paveikti vartotojų interesus, kenks skaidriai pavežėjimo veiklai:**

1. **Diskriminacinis ir perteklinis reguliavimas.** Nuo 2026 m. sausio 1 d. Valstybinės kalbos įstatymas jau įpareigoja visus paslaugų teikėjus (pardavėjus, grožio specialistus, masažistus ir kt.) aptarnauti klientus lietuviškai. Siūlymas šį reikalavimą įrašyti į leidimo išdavimo sąlygas išimtinai tik pavežėjams sukuria papildomą, neproporcingą barjerą vienam sektoriui, nors problema nėra didelė. Per pirmą pusmetį Valstybinė kalbos inspekcija yra gavusi per šimtą vartotojų skundų iš viso paslaugų sektoriaus.

¹ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAK/420928906e0e11f1a305c23ba1643967?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=ab43b936-cf1b-4f5f-9c5e-af5eee7cdb9d>

² <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/072326609d1a11f0b2bd840de86d953b?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=71e81c7f-5f13-4ea8-9ace-2e4d77d47359>

³ <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/b836ded0599c11f1b20fcb7db81bf4bd?positionInSearchResults=0&searchModelUUID=09abf903-780c-4c27-9908-36a680acd693>

2. **Leidimų ir licencijavimo sistemos prasmės iškraipymas.** Pavežėjų licencijavimo tikslas yra užtikrinti transporto saugą, nepriekaištingą reputaciją ir techninę atitiktį, o ne kontroliuoti kalbos mokėjimą. Kalbos reikalavimo įtraukimas pakeičia leidimo prasmę – jis tampa dirbtine kliūtimi patekti į rinką, o ne saugumo garantu.

3. **Neigiamas poveikis rinkai ir vartotojams.** Kalbos reikalavimas būtų taikomas tik naujai licencijuojamiems pavežėjams. Pavežėjimo sektorius pasižymi gana didele vairuotojų kaita, todėl naujas barjeras sumažins vairuotojų skaičių (ypač piko metu ir regionuose). Taip pat, apribos asmenų galimybes išbandyti šią papildomą ir lanksčią veiklą bei esant poreikiui (pavyzdžiui, netekus darbo) papildomai užsidirbti. Neigiamos pasekmės paslaugos vartotojams – ilgesnis laukimo laikas ir didesnės paslaugų kainos.

4. **Lietuvos transporto saugos administracijai nustatomos nebūdingos funkcijos ir našta.** Siūlymas pavesti Lietuvos transporto saugos administracijai (LTSA) tikrinti kalbos mokėjimą prieštarauja jos kompetencijai (saugumas, techninė priežiūra). Tam tikslui jau egzistuoja Valstybinė kalbos inspekcija. Funkcijos perdavimas LTSA nepagrįstai didintų institucijos kaštus ir sukurtų ydingą precedentą, kai sektorinė tarnyba kontroliuoja bendruosius valstybės įstatymus.

5. **Nuolatinis reikalavimų griežtinimas tampa nepakeliamas.** Trečiųjų šalių piliečių patekimas į pavežėjimo rinką jau buvo stipriai apribotas, kadangi nuo 2025 m. sausio 1 d. įsigaliojo reikalavimas turėti Lietuvos, Europos Sąjungos ar Europos ekonominės erdvės, NATO arba Ukrainoje išduotą vairuotojo pažymėjimą. Papildomas administracinis kalbos tikrinimas licencijavimo metu dar labiau apsunkina sklandžią ekonominę veiklą, nors kalbos kontrolė galėtų vykti bendra, horizontalia tvarka (reaguojant į skundus, skatinant asmenis mokytis ir t.t.).

6. **Nepasirengimas įgyvendinti šios tvarkos.** D. Asanavičiūtė siūlo, jog Pasiūlymas įsigaliojotų kartu su Įstatymo projektu – nuo 2026 m. rugsėjo 1 d. Tai yra neproporcingai trumpas įsigaliojimo terminas. Derinant Vyriausybės išvadų tekstą buvo pripažinta, kad mechanizmas nėra aiškus (pvz., kaip elgtis su kurčiųjų negalią turinčiais asmenimis), LTSA pasirengimas yra neįvertintas, o poveikio analizė ir pereinamasis laikotarpis – nenumatyti.

Atsižvelgiant į šiuos argumentus LVK prašo Komiteto narių nepritari D. Asanavičiūtės ir L. Kasčiūno naujam pasiūlymui šiame etape. Siekiant teisinio nuoseklumo, kokybiškos teisėkūros ir atsakingų sprendimų – siūlytume sulaukti Vyriausybės išvadų patvirtinimo ir tuomet pratęsti diskusijas komitete dėl pavežėjų kalbos klausimų, svarstant tikslingai tam konkrečiai skirtą Kelių transporto kodekso 8-2 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą XVP-777.

Dėkojame už bendradarbiavimą.

Pagarbiai

Generalinio direktoriaus pavaduotojas

Emilis Ruželė